

Київська гімназія східних мов №1

Київська гімназія східних мов №1 – відкрита соціально-педагогічна система, яка посідає визначне місце в реалізації завдань вітчизняної загальної середньої освіти XXI століття та в інтеграції української школи в міжнародний освітній простір. Це єдиний в Україні державний заклад освіти, у якому учні з 1 по 11 клас навчаються двох іноземних мов – однієї зі східних мов (китайської, японської, арабської, перської, гінді, турецької, корейської) за авторськими навчальними програмами та другою іноземною – англійської мови. Гімназія – із 2005 року – асоційована школа ЮНЕСКО.

Заклад освіти має тривалу й славу історію. Він був створений у 1936 році в мальовничому передмісті Києва Святошині, як школа для іспанських дітей-сиріт, евакуйованих із їх країни, де палахотило полум'я громадянської війни. Із наближенням німецько-радянського фронту до Києва в роки Другої світової війни учнів та вчителів школи евакуювали в глибокий тил.

У 1956 році за рішенням республіканського уряду на базі школи було організовано Київську середню школу-інтернат №1, у якій наступного року запроваджується навчання з 5 класу китайської мови.

У 1958 році школа-інтернат №1 стала колективним членом українського відділення Товариства радянсько-китайської дружби. Навчальний заклад набув статусу Київської середньої школи-інтернату №1 із викладанням деяких предметів китайською мовою (школа-інтернат №1 із поглибленим вивченням китайської мови) та був підпорядкований союзному Міністерству освіти аж до проголошення незалежності України.

Першими вчителями китайської мови були М.І. Литвиненко, І.К. Чирко, Ф.С. Зінгер, А.М. Соболев (Бровченко), Г.М. Минка. Вони розробили навчальні програми, уклали підручники, якими користувалися школи-інтернати подібної спеціалізації в колишньому Союзі.

На базі школи раз на два роки проходили всесоюзні семінари з проблематики навчання учнів китайської мови.

У 1975–2000 роках навчальний заклад очолював кандидат педагогічних наук Павло Павлович Антонюк, який зробив значний внесок у розбудову навчально-виховного процесу, удосконалення змісту, напрямів позакласної й позашкільної діяльності.

Із 1972 року почалося навчання учнів із 6-річного віку. Ранній початок засвоєння складної китайської мови сприяв кращим результатам навчання. А стажування з 1984 року в Китайській Народній Республіці (КНР) вчителів китайської мови підняв рівень їх педагогічної майстерності та професіоналізму. Із 1987 року почався обмін педагогами, учнями з Харбінською середньою школою вищого розряду №6 провінції Хейлунцзян (КНР).

На новий виток свого розвитку навчальний заклад вийшов у 1990 році, коли серед столичних шкіл однією з перших школа-інтернат №1 була реорганізована у Київську гімназію-інтернат східних мов №1. Стрімкими темпами розширювалася географія навчання східних мов. У 1991 році учні почали навчатися японської мови. У 1992 році було запроваджено навчання арабської, перської мов та мови гінді, у 1993 році – турецької, у 1996 році – корейської, у 1997 році – в'єтнамської мови. Факультативно учні навчалися індонезійської мови.

Заклад освіти сприяв організації у 1989 році китайського відділення на базі Київського державного педагогічного інституту іноземних мов (нині Київський національний лінгвістичний університет).

Починаючи з 1999 року, гімназія спільно з Інститутом педагогіки Національної академії педагогічних наук України організувала й провела одинадцять всеукраїнських науково-практичних конференцій «Україна – країни Сходу в XXI столітті в діалозі мов, культур, педагогічних систем: ціннісні виміри особистості». Нині гімназійна родина об'єднує понад 130 педагогів та понад 1100 учнів.

Гімназії належить провідне місце в розвитку українсько-східних міжнародних культурно-освітніх відносин. Гімназія – колективний член Українського руху «Педагоги за мир та взаєморозуміння» (з 2005 року) Товариств дружби «Україна – Китай», «Україна – Японія», «Україна – Індія», «Україна – Іран», «Україна – Туреччина», «Україна – Корея», «Україна – Лівія».

Провідне місце посідає творча співпраця гімназії з посольствами країн Сходу в Україні. Зокрема, практикуються такі форми співпраці: відзначення в гімназії державних свят країн Сходу, пам'ятних подій у житті їх народів; ділові творчі зустрічі з дипломатами посольств країн Сходу в Україні; організація стажування вчителів у країнах Сходу, організація спільних концертів учасників художньої самодіяльності; проведення олімпіад знавців східних мов під егідою посольств країн Сходу в Україні, творчих учнівських конкурсів; проведення декад східних мов та літератур; поповнення гімназійної бібліотеки інформаційними ресурсами країн Сходу; спільні заходи із студентами вишів міста Києва та стажувальниками – представниками країн, мов яких навчаються гімназисти, мовне стажування, відпочинок учнів гімназії у чартерних зарубіжних мовних школах (КНР, Японія, Індія, Іран, Туреччина, тощо). Також відбувається експериментальна апробація підручників зарубіжних авторів; спільні науково-практичні семінари, конференції з актуальних проблем культурно-освітніх відносин України з країнами Сходу; участь у роботі секцій «китайська мова», «сходознавство» наукового товариства гімназистів- колективного члена Київської Малої академії наук України учнівської молоді; обмін творчими роботами з учнями шкіл міст Нагоя, Нагано, Токіо, Алжиру, Пекіна, Шанхая; проведення телемостів із зарубіжними школами-партнерами.

Гімназія нагороджена золотою медаллю в номінації «Міжнародна співпраця в галузі освіти» на IV Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти-2013». За впровадження творчих інноваційних розробок та надбавь в освітній процес гімназія відзначена в різні роки ще трьома золотими, двома срібними та однією бронзовою медалями, дипломами на міжнародних виставках «Сучасна освіта в Україні», «Інноватика в сучасній освіті», «Сучасні навчальні заклади», премією імені Василя Помагайби Інституту педагогіки НАПН України, 2-ма Почесними грамотами (2011, 2016 роки) та Дипломом (2017 рік) Президії НАПН України.

Значні досягнення педагогів – віддзеркалення успіхів учнів у Київському територіальному відділенні МАН України Наукове товариство гімназистів, педагогічний колектив двічі нагороджений перехідною Почесною відзнакою «Золота сова» за високі досягнення в II (міському) етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України (2016, 2017 роки), Грамотами Президії НАН України та Президії Київського територіального відділення МАН України (2008,2010,2011,2015 роки).

У 2008-2017 роках гімназія – успішна учасниця Міжнародних виставок дослідницьких проектів учнів у місті Стамбулі (Туреччина) Гімназисти – переможці та призери Міжнародних конкурсів знавців турецької мови, із 2007 року – щорічні переможці, лауреати Міжнародного конкурсу знавців китайської мови «Китайський міст» у різних номінаціях (КНР) У 2007 році гімназисти стали переможцями Міжнародного конкурсу волонтерських проектів учнів та студентів «Служіння заради миру».

Яскравою ілюстрацією ефективної педагогічної особистісно зорієнтованої системи розвитку громадянської компетентності особистості в системі підготовки компетентного випускника гімназії в ході позаурочної, позашкільної діяльності є активна участь та перемоги старшокласників у конкурсі на кращий реалізований соціальний проект у суспільній акції школярів України «Громадянин» (організатори: Всеукраїнська асоціація викладачів історії, громадянознавства та суспільних дисциплін «Нова Доба» за підтримки Міністерства освіти і науки України, Верховної Ради України) у 2005-2011,2015 роках.

Із 2004 року навчальний заклад – щорічний активний учасник, переможець різних етапів київського міського конкурсу на кращу організацію правової освіти та виховання учнів.

Гімназія творчо співпрацює із Інститутом педагогіки НАПН України. У 2007-2012 роках у гімназії здійснювалася дослідно-експериментальна робота академічного рівня за темою: «Дидактико-методичні засади використання новітніх технологій у навчанні та вихованні учнів гімназії у напрямку «Розробка і впровадження нових технологій навчання східних мов». Уперше в Україні була розроблена Концепція навчання східних мов. Із грудня 2012 року гімназія – експериментальний навчальний заклад всеукраїнського рівня, який працює за темою: «Реалізація інноваційної моделі розвитку культурно-мовних та морально-громадянських цінностей учнів» (2012-2019 роки).

Серед важливих напрямів розвитку іншомовної компетентності учнів гімназії – організація щорічних зарубіжних чартерних мовних шкіл у КНР, Туреччині, Болгарії, на Кіпрі.

У грудні 2015 року після довготривалих перемовин у Київській гімназії східних мов №1 вперше в Україні було відкрито школу Конфуція – підрозділ Інституту Конфуція штаб-квартирою у місті Ханьбань (Китайська Народна Республіка), який здійснює популяризацію китайської мови та культури в усьому світі. У гімназистів, що навчаються китайської мови, з'явилася прекрасна нагода удосконалення комунікативних навичок з волонтерами – носіями китайської мови, опанувати мистецтво каліграфії, знайомитися з кращими зразками музичної, хореографічної, літературної спадщини дружнього народу.

Методичні напрацювання вчителів гімназії публікуються у всеукраїнських науково-педагогічних, фахових виданнях, зокрема, у збірнику наукових праць «Дидактика: теорія і практика» відділу дидактики Інституту педагогіки НАПН України. Педагоги – активні учасники міжнародних науково-теоретичних, науково-методичних конференцій із актуальних проблем сучасної освіти.

Гімназія має великий фонд підручників, науково-методичної, художньої літератури, періодичних видань. Це – сучасний інформаційний центр, переможець різних етапів Всеукраїнського конкурсу на кращу шкільну бібліотеку (2010, 2017 роки). За допомогою посольств країн Сходу в Україні створено фонд літератури східними мовами.

Учителі Київської гімназії східних мов №1 – не тільки автори навчальних програм різних поколінь, а й розробники сучасних підручників, навчально-методичних комплексів зі східних мов. Це дозволяє на високому науково-методичному рівні вирішувати завдання навчання іноземних мов, реалізації мети загальної середньої освіти – розвитку мовних та мовленнєвих компетенцій учнів як важливого засобу самореалізації особистості, важливого інструменту міжкультурного спілкування та взаємодії, культури миру у різноманітних сферах життєдіяльності у світовому мультикультурному просторі, у міжнародних культурно-освітніх відносинах.

Сьогодні гімназія працює на засадах педагогічного партнерства, створюючи таким чином позитивний імідж закладу освіти у Святошинському районі, місті Києві, в Україні, загалом у світі.

Учні, батьки та вчителі, об'єднавши зусилля, творять у стінах рідноїгімназіїнову Українську школу, у якій є місце творчості, фантазії, креативу, таланту, злету думки. Перспективи й світові масштаби відкриті для кожного випускника нашої альма-матер. Віримо, що гімназистів чекають кращі вчені України та світу, кращі місця на ринку праці, а наші педагоги – гідна конкуренція вчителям із усіх куточків України.

Гасло Київської гімназії східних мов №1 «Бути першими завжди й в усьому» наш педагогічний колектив, батьки та учні доводять своїми справами, а вони забезпечать майбутнє України!

=137=

Бібліографічний опис: Проскура О. І. Київська гімназія східних мов №1. *Літопис сучасної освіти і науки України: Наукові школи, авторські системи і концепції* / Ред. колегія: В. Г. Кремень, В. І. Луговий, О. М. Топузов [та ін.]. Київ: Альфа-Віта, 2018. С. 136-137.